

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Факультет журналістики, реклами та видавничої справи

Кафедра журналістики, реклами та медіакомунікацій

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

**«Не робота, а – покликання»:
волонтерська допомога дітям (серія журналістських матеріалів)»
«Not a Job, but – a Vocation»:
Volunteer Assistance to Children (Series of Journalistic Materials)**

Виконала: здобувачка заочної форми навчання
спеціальності 061 «Журналістика»

Освітня програма «Журналістика»

Причина Аліна Ігорівна

Керівник ст. викл. Червінчук А. О. _____

Рецензент докт. наук із соціал. комун.,
проф. Іванова О. А.

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри

№ ____ від ____ . ____ . 20 ____ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я)

Захищено на засіданні ЕК № _____
протокол № ____ від ____ . ____ . 20 ____ р.

Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою/шкалою ECTS/ бали)

Голова ЕК

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я)

Одеса 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА	5
Діти як мотивація волонтерства	5
Історія волонтерської допомоги	8
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	15
ВИСНОВКИ	17
БІБЛІОГРАФІЯ	19
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Останніми роками волонтерство як спосіб поведінки стало звичною практикою для українців. Ми волонтеримо часто, охоче і масово, адже розуміємо, що допомогти собі можемо лише ми, принаймні сподіватись і розраховувати варто лише на самих себе...

Волонтерити можна заради збереження природи, підтримки самотніх стареньких сусідів, порятунку бездомних тварин. На це ми готові витратити часточку свого часу, своїх сил, своїх коштів. Таку поведінку наших знайомих чи близьких ми розуміємо і вітаємо. Але є серед нас також ті, хто перетворюють волонтерство на покликання, на сенс життя, на справу, якій присвячують усього себе. І справа не лише в кількості пожертв, справа в ставенні до волонтерства як заняття. Йдеться зокрема про волонтерську допомогу дітям.

Як реалізується волонтерство в Україні? Чим керується волонтерство та за якими правилами організовується? Як співпрацює волонтерство з державою? Хто ті люди, що стають волонтерами за основною зайнятістю? Якою може бути допомога дітям? Ці та багато інших питань вартують нашої уваги в кількох аспектах. Для тих, хто долучений до волонтерської допомоги дітям, важливо масштабувати рух волонтерства, поширювати ідеї підтримки дітей. Для тих, хто ще не актуалізував це питання, важливо дізнатися про конкретний досвід волонтерської діяльності, аби мати приклад для наслідування. Для тих, хто мало довіряє незнайомим фондам та організаціям, важливо пересвідчитись в існуванні справжніх волонтерських ініціатив. Все вищевказане свідчить, що питання волонтерської допомоги дітям належить до **актуальних** соціально вагомих питань та потребує всебічного висвітлення у ЗМІ, чим і пояснюється наша увага до вказаної проблематики.

У своїй творчій кваліфікаційній роботі ми вирішили зупинитися на дослідженні волонтерської допомоги дітям в сучасній Україні, аби ширше розкрити це питання для громадськості.

Метою нашого проєкту стала підготовка до публікації серії журналістських матеріалів на тему волонтерської допомоги дітям на основі зібраних достовірних, відібраних даних з відкритих інформаційних джерел та соціального простору.

Для досягнення вказаної мети ми зосередились на вирішенні **завдань** роботи:

- описати специфіку волонтерства, спрямованого на допомогу дітям, його мотивацію та характер реалізації;
- систематизувати та викласти історію волонтерської допомоги;
- сформувані уявлення про масштаби та перспективи волонтерської допомоги дітям в сучасній Україні;
- зібрати фактичні дані, конкретний досвід діяльності волонтерів та волонтерських організацій, судження експертів щодо допомоги дітям;
- написати серію журналістських матеріалів, в яких розкрити досвід волонтерської допомоги дітям в Україні;
- зробити узагальнення та висновки щодо піднятих в кваліфікаційній роботі питань.

Предметом нашого дослідження стало явище волонтерської допомоги дітям у сучасній Україні, а **об’єктом** – факти, досвід, думки та коментарі про дії конкретних людей та організацій, які ідентифікуються як волонтерська допомога дітям за період 2021–2023 рр.

У процесі виконання завдань ми використовували загальнонаукові та журналістські **методи дослідження**: спостереження, опис, аналіз, моніторинг.

ВИСНОВКИ

Допомога тим, хто в ній має нагальну потребу, – завжди була ознакою здорового сильного суспільства, адже почуття відповідальності властиве тим людям і спільнотам, які готові думати не лише про себе і свої особисті інтереси, а й піклуватися про інших. Волонтерство як спосіб поведінки, суспільна практика увійшло в наше життя та розгортається у різних напрямках допомоги та участі у суспільно корисних справах.

Одним із напрямів волонтерства є допомога дітям. Ця тематика належить до соціально значимої, а тому має цікавити журналістику, яка покликана описувати ті соціальні явища, що характеризуються вагомістю та значущістю для людства. Актуальність обраної нами теми кваліфікаційного проєкту не викликає сумнівів, натомість наше дослідження її представленості в інформаційному просторі доводить, що масмедіа не так часто торкаються діяльності волонтерських організацій та загалом мало пишуть про волонтерство як суспільний рух.

У своїй творчій кваліфікаційній роботі ми вирішили дослідити питання волонтерської допомоги дітям в сучасній Україні, аби ширше розкрити це питання для громадськості. Метою нашого проєкту була підготовка до публікації серії журналістських матеріалів на тему волонтерської допомоги дітям на основі зібраних достовірних, відібраних даних з відкритих інформаційних джерел та соціального простору.

Для досягнення вказаної мети ми зокрема зробили наступне: описали специфіку волонтерства, спрямованого на допомогу дітям, його мотивацію та характер реалізації; систематизували та виклали історію волонтерської допомоги; сформували уявлення про масштаби та перспективи волонтерської допомоги дітям в сучасній Україні; зібрали фактичні дані, конкретний досвід діяльності волонтерів та волонтерських організацій, судження експертів щодо допомоги дітям; написали серію журналістських матеріалів, в яких розкрити досвід волонтерської допомоги дітям в Україні; зробили узагальнення та висновки щодо піднятих у кваліфікаційній роботі питань.

Предметом нашого дослідження було явище волонтерської допомоги дітям у сучасній Україні, а об'єктом – факти, досвід, думки та коментарі про дії конкретних людей та організацій, які ідентифікуються як волонтерська допомога дітям за період 2021–2023 рр.

У своєму творчому доробку ми торкнулися тематики волонтерської допомоги дітям в Україні в кількох аспектах. Нас цікавили волонтерські практики, мотивація волонтерства та особливості волонтерської допомоги дітям. Ми обрали формат нашої роботи, адже вважаємо, що саме матеріалів з такою подачею інформації про волонтерство бракує в ЗМІ.

Жанровими параметрами наших публікацій стали огляд, загальнодослідницька стаття та моніторинг. Ці жанри дозволили нам показати обраний нами об'єкт комплексно та забезпечили можливість продемонструвати тенденції розвитку означеної сфери в нинішніх обставинах. На нашу думку, поставлена мета була нами досягнута в ході роботи над цим кваліфікаційним проєктом.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Combat-UA. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Combat-UA> (дата звернення: 25.04.23).
2. Hair for Share. URL: <https://www.facebook.com/HairForShare/posts/2194930464101062/> (дата звернення: 25.04.23).
3. SOSДіти. Програма екстреної допомоги. URL: <https://inshe.tv/mykolayv/2023-03-24/749193/> (дата звернення: 25.04.23).
4. Volunteer Community. URL: <https://volunteer.country> (дата звернення: 25.04.23).
5. Активності квітня для дітей та їхніх батьків від ГО «Клуб Рибалок України» у Хмельницькому та Краматорську! URL: <https://www.prostir.ua/?news=kviten-dlya-ditej-ta-jihnih-batkiv-vid-ho-klub-rybalok-ukrajiny> (дата звернення: 25.04.23).
6. Армія SOS. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Армія_SOS (дата звернення: 25.04.23).
7. Бардін О. Волонтери. *Політична енциклопедія*. Ред.: Ю. Левенець, Ю. Шаповал та ін. Київ : Парламентське видавництво, 2011. С. 119.
8. Благодійність в Україні: погляд зсередини. URL: <https://zagoriy.foundation/wp-content/uploads/2020/02/zf-charity-inside-view-digital.pdf> (дата звернення: 25.04.23).
9. Благодійність. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Благодійність> (дата звернення: 25.04.23).
10. В Дитячому просторі щонеділі проводять безкоштовні театральні вистави для реабілітації та арт-терапії дітей Миколаєва. URL: <https://www.prostir.ua/?news=v-dytyachomu-prostori-schonedili-provodyat-bezkoshtovni-teatralni-vystavy-dlya-reabilitatsiji-ta-art-terapiji-ditok-mykolajeva> (дата звернення: 25.04.23).

11. Вже два місяці волонтери Volunteer Community здійснюють мрії українців.
URL: <https://www.prostir.ua/?news=vzhe-dva-misyatsi-volontery-volunteer-community-zdijsnyuyut-mriji-ukrajintsiv> (дата звернення: 25.04.23).
12. Волонтерство. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Волонтерство> (дата звернення: 25.04.23).
13. Волонтерська група Романа Доніка. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Волонтерська_група_Романа_Доніка (дата звернення: 25.04.23).
14. Громадянське суспільство. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Громадянське_суспільство (дата звернення: 25.04.23).
15. ДонорUA. URL: <http://www.donor.ua> (дата звернення: 25.04.23).
16. Закон України «Про волонтерську діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text> (дата звернення: 25.04.23).
17. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : навч. посібник. Львів : ПАІС, 2000. 180 с.
18. Карітас Краматорськ. URL: <https://kram.caritas.ua> (дата звернення: 25.04.23).
19. Квіт С. М. Масові комунікації. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с.
20. Крила Фенікса. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Крила_Фенікса (дата звернення: 25.04.23).
21. Лях Т. Л. Проблеми нормативно-правового забезпечення волонтерської діяльності в Україні. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. 2012. №104. С. 194-195.
22. Маленькі бійці: 7 рішень, які підтримують дітей з онкохворобами в Україні.
URL: <https://rubryka.com/article/help-children-with-onkohvorobamy/> (дата звернення: 25.04.23).
23. Михайлин І. Л. Журналістика як всевіт: вибрані медіа дослідження. Харків : ХИФО, 2008. 512 с.
24. Міжнародний комітет Червоного Хреста. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародний_комітет_Червоного_Хреста (дата звернення: 25.04.23).

25. Народний проєкт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Народний_проєкт (дата звернення: 25.04.23).
26. Народний тил. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Народний_тил (дата звернення: 25.04.23).
27. Нейромережі і яскраві презентації – допомагають волонтерам навчати дітей технікам боротьби зі стресом. URL: <https://www.prostir.ua/?news=nejromere-zhi-i-yaskravi-prezentatsiji-dopomahayut-volonteram-navchaty-ditej-tehnikam-borotby-zi-stresom> (дата звернення: 25.04.23).
28. Повернись живим. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Повернись_живим (дата звернення: 25.04.23).
29. Почепцов Г. Г. Теорія масової комунікації. Київ, 1999. 308 с.
30. Станція Харків. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Станція_Харків_\(організація\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Станція_Харків_(організація)) (дата звернення: 25.04.23).
31. Український реєстр донорів кісткового мозку | UBMDR. URL: <https://ubmdr.org> (дата звернення: 25.04.23).
32. Центр «Миротворець». URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Центр_»Миротворець» (дата звернення: 25.04.23).
33. Щорс В. В. Волонтерська діяльність – провідна форма гуманістичного виховання старшокласників. *Практична психологія та соціальна педагогіка*. 2013. № 9. С. 34-47.